

Sygn. akt IV KZ 39/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

w sprawie J. K.

skazanego za czyn z art. 178a § 4 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2023 r.,

zażalenia obrońcy skazanego

na zarządzenie sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 12 października 2022 r., sygn. akt XXIII Ka 799/21

o odmowie przyjęcia wniosku obrońcy skazanego o sporządzenie na piśmie i

doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 3 grudnia 2021 r., sygn. akt XXIII Ka 799/21

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k.

**postanowił:**

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania w Sądzie Okręgowym w Katowicach.**

### UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 12 października 2022 roku odmówiono przyjęcia wniosku obrońcy J. K. o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 3 grudnia 2021 r., sygn. akt XXIII Ka 799/21. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że w aktach sprawy nie znajduje się złożony przez obrońcę wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku, który obrońca – zgodnie ze swoim oświadczeniem – miał przesłać do sądu w dniu 6 grudnia 2021 r. Z informacji pracowników Biura Podawczego Sądu Okręgowego w Katowicach wynika, że w dniu 8 grudnia 2021 r., a więc w dniu, w którym

korrespondencja miała zostać odebrana przez pracownika sądu, przesyłka wysłana przez adw. K. G. nie została odnotowana w XXIII Wydziale Karnym Odwoławczym, jak i pozostałych wydziałach sądu. Tym samym stwierdzono, że wprawdzie z dokumentów zgromadzonych w sprawie wynika, że obrońca faktycznie nadał w dniu 6 grudnia 2021 r. w Urzędzie Pocztowym w D. przesyłkę adresowaną do sądu, jednak ta nie została zarejestrowana w sądzie i brak jest dokumentów potwierdzających jej zawartość. Wobec powyższego przyjęto, iż dopiero kolejne nadesłane przez obrońcę pismo, z dnia 14 stycznia 2022 roku, należało potraktować jako wniosek o uzasadnienie, zaś wobec złożenia go po terminie – konieczne stało się odmówienie jego przyjęcia.

Zażalenie na to zarządzenie złożył obrońca zarzucając obrazę przepisów postępowania, tj. art. 124 k.p.k. w zw. z art. 457 § 2 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. w zw. z art. 422 § 1 k.p.k., polegającą na odmowie przyznania waloru skutecznego zachowania terminu zawitego do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku sądu II instancji, poprzez nadanie go listem poleconym w placówce Poczty [...] Ponosząc powyższy zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Zażalenie obrońcy jest zasadne, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego zarządzenia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Wątpliwości budzić nie może, że obrońca w dostateczny sposób wykazał, że w dniu 6 grudnia 2021 r. nadał w Urzędzie Pocztowym w D. przesyłkę adresowaną do Sądu Okręgowego w Katowicach. Okoliczność tę akceptuje się także w zaskarżonym zarządzeniu, co wprost wynika z uzasadnienia tej decyzji. Lektura akt sprawy wskazuje, że przesyłka doręczona została do Sądu Okręgowego w Katowicach w dniu 8 grudnia 2021 r. (k. 176, 183) i pokwitowana jako odebrana przez pracownika sądu (k. 184). Z oświadczenia pracownika kwitującego odbiór wynika, że przesyłka nie została zarejestrowana w Wydziale XXIII. Pracownik stwierdził jednak, że odebrał za pośrednictwem Poczty [...] S.A. 158 listów przekazanych zbiorczo i nie jest w stanie stwierdzić czy przedmiotowa przesyłka fizycznie została doręczona do sądu (k. 190). Na tle powyższych

okoliczności przyjęto, że wprowadzić obrońca przesyłkę do sądu nadał w dniu 6 grudnia 2021 r., jednak nie została ona zarejestrowana w sądzie, a w konsekwencji nie można ustalić, co się w niej znajdowało.

W ocenie Sądu Najwyższego zaskarżone zarządzenie w oczywisty sposób nie może się ostać. Przedstawiona w nim argumentacja jednoznacznie bowiem wskazuje, że konsekwencjami administracyjno-biurowych nieprawidłowości zaistniałych w sądzie obciążono skazanego. Obrońca wykazał zaś maksimum determinacji w udowodnieniu złożenia wniosku w terminie. Przyjęcie ustalenia, że sam fakt braku rejestracji przesyłki w odpowiednim wydziale sądu prowadzi do konieczności odmowy przyjęcia wniosku niesie za sobą groźne procesowo konsekwencje. Wyklucza bowiem możliwość jakiegokolwiek dowodzenia przez nadawcę pisma faktu jego złożenia w terminie. Warunkując zatem czynność złożenia pisma od jego rejestracji w sądzie podsądny stawałby się uzależniony od prawidłowości administracyjnych działań sądu, co w oczywisty sposób nie jest dopuszczalne. Jednocześnie nie sposób pominąć, iż nadesłana przez obrońcę przesyłka została realnie pokwitowana przez pracownika organu. Sąd Najwyższy ma na uwadze fakt zbiorczego odbioru przesyłek, przez co w istocie nie jest możliwe zaewidencjonowanie każdej przesyłki już przy odbiorze od pracownika poczty. Działanie takie jednak, poprzez pokwitowanie odbioru, rodzi domniemanie odbioru przesyłki, tym samym przenosząc ciężar odpowiedzialności za dalsze losy korespondencji na sąd. W oparciu o zgromadzone w aktach sprawy dowody stwierdzić zatem należy, iż nieprawidłowe jest stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia, że do Sądu Okręgowego w Katowicach nie wpłynęło jakiegokolwiek pismo obrońcy. Niewątpliwie bowiem, jak wynika z akt sprawy, pismo obrońcy do sądu wpłynęło, tyle że nie dostarczono go do odpowiedniego wydziału.

Końcowo wskazać jeszcze trzeba, że niezasadne jest również wyrażone w zaskarżonym zarządzeniu twierdzenie, jakoby wyeliminowanie powyższych uchybień mogło nastąpić przy ewentualnym wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie. Warunkiem bowiem złożenia takiego wniosku i następnie ewentualnego przywrócenia terminu jest ustalenie, że pismo zostało złożone po terminie. Nie można też zapominać, że przyjęcie takiego sposobu

postępowania jako reguły, stawałoby się niebywale groźne w aspekcie terminów prekluzyjnych, które przywróceniu nie podlegają.

Przy ponownym rozpoznaniu zatem, uwzględniając powyższe okoliczności przedstawione przez Sąd Najwyższy, należało będzie po pierwsze rozważyć czy wyczerpano możliwości ustalenia jakiej treści korespondencja została faktycznie nadana w dniu 6 grudnia 2021 r. przez obrońcę w Urzędzie [...] w D. i odebrana przez pracownika Sądu Okręgowego w Katowicach. Wydaje się, że możliwe jest dokonanie dodatkowej szczegółowej analizy rejestru przesyłek zarejestrowanych w poszczególnych wydziałach tego sądu w szerszym zakresie, przykładowo za okres od 7 do 21 grudnia 2021 roku. Podobnie obrońca, jeśli podejmie taką decyzję, może udostępnić rejestr wysłanych przez siebie przesyłek w okresie np. od 1 do 10 grudnia 2021 roku. Wnioski uzyskane z pozyskanych informacji mogą w sposób pewny wskazać, że nadana przez niego w dniu 6 grudnia 2021 r. korespondencja była jedynym pismem skierowanym w tym czasie do Sądu Okręgowego w Katowicach, a w konsekwencji że zapewne była faktycznie wnioskiem o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku wydanego w sprawie o sygn. akt XXIII Ka 799/21.

Ponowne rozpoznawanie przedmiotowej sprawy winno jednocześnie mieć na uwadze sformułowane w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2022 roku (wydanego w niniejszym postępowaniu incydentalnym pod sygn. IV KZ 13/22) uwagi, w tym i tę, iż sposób procedowania realizowany w tej sprawie jedynie przedłuża postępowanie i generuje dodatkowe koszty.

Ostatecznie zatem podejmowana decyzja w przedmiocie przyjęcia wniosku o uzasadnienie wyroku winna uwzględniać wszystkie okoliczności sprawy mające znaczenie dla rozstrzygnięcia, z uwzględnieniem wyrażonych w niniejszym postanowieniu zapatrywań.